

Doç. Dr. Nedim MERİÇ
Akdeniz Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Ramazan KORKMAZ
Pamukkale Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

KONULARINA GÖRE SINIFLANDIRILMIŞ
BİREYSEL BAŞVURU KARARI ÖZETLERİYLE

ANAYASA MAHKEMESİ'NE BİREYSEL BAŞVURU İLE İLGİLİ TEMEL MEVZUAT

Anayasa

Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

Sözleşmeye Ek bazı Protokoller (1,2,4,6,7,12,13,14,15 nolu olanlar)

Konularına Göre Sınıflandırılmış Bireysel Başvuru Kararı Özetleri

Güncellenmiş 3. Baskı

onikilevha
11111 11 11111111 11111 11 11111 11 11111

İÇİNDEKİLER

◆ ÜÇÜNCÜ BASKIYA ÖNSÖZ	V
◆ İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ	VII
◆ BİRİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ	IX
◆ İÇİNDEKİLER	XI
◆ TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI	1
◆ ANAYASA MAHKEMESİNİN KURULUŞU VE YARGILAMA USULLERİ HAKKINDA KANUN	83
◆ ANAYASA MAHKEMESİ İÇTÜZÜĞÜ	125
◆ İNSAN HAKLARI VE TEMEL ÖZGÜRLÜKLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞME (AİHS)	171
◆ İNSAN HAKLARINI VE ANA HÜRRİYETLERİNİ KORUMAYA DAİR SÖZLEŞMEYE EK (1 nolu) PROTOKOL	189
◆ AVRUPA İNSAN HAKLARI DİVANINA İSTİŞARİ MÜTALÂA VERMEK YETKİSİNİ TANIYAN İNSAN HAKLARI VE ANA HÜRRİYETLERİNİ KORUMA SÖZLEŞMESİNİN 2 NOLU PROTOKOLÜ	191
◆ İNSAN HAKLARI VE ANA HÜRRİYETLERİN KORUNMASINA DAİR SÖZLEŞME'YE EK VE BU SÖZLEŞME İLE İLK EK PROTOKOL KAPSAMINDA BULUNANLARDAN BAŞKA DİĞER BAZI HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ TANIYAN 4 NUMARALI PROTOKOL	193
◆ 11 NO'LU PROTOKOL İLE DEĞİŞİK, İNSAN HAKLARINI VE TEMEL ÖZGÜRLÜKLERİ KORUMA AVRUPA SÖZLEŞMESİNE ÖLÜM CEZASININ KALDIRILMASINA DAİR EK 6 NO'LU PROTOKOL	197
◆ İNSAN HAKLARININ VE TEMEL ÖZGÜRLÜKLERİNİN KORUNMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞMEYE EK 7 NOLU PROTOKOL	201
◆ İNSAN HAKLARI VE TEMEL ÖZGÜRLÜKLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞMEYE EK 12 NUMARALI PROTOKOL	205
◆ İNSAN HAKLARINI VE TEMEL ÖZGÜRLÜKLERİ KORUMA SÖZLEŞMESİ'NE EK ÖLÜM CEZASININ HER KOŞULDA KALDIRILMASINA DAİR 13 NOLU PROTOKOL	209

◆ İNSAN HAKLARI VE ANA HÜRRİYETLERİNİ KORUMAYA DAİR SÖZLEŞMENİN OLUŞTURDUĞU DENETİM MEKANİZMASININ DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN 14 NOLU PROTOKOL	213
◆ İNSAN HAKLARINI VE ANA HÜRRİYETLERİ KORUMAYA DAİR SÖZLEŞMEYE'YE DEĞİŞİKLİK GETİREN 15 NO'LU PROTOKOL.....	221
◆ KONULARINA GÖRE SINIFLANDIRILMIŞ BİREYSEL BAŞVURU KARARI ÖZETLERİ	225

§ 1. Adil Yargılanma Hakkı

1. AYM BB. No: 2013/2436

225

Konusu: Boşanma davasında bildirilen tanıklardan bir kısmının dinlenmemesi ve temyiz duruşma tarihi usulüne uygun tebliğ edilmeyerek duruşmada bulunma hakkının engellenmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

2. AYM BB. No: 2013/3472

226

Konusu: Başvuru; kat mülkiyetine ilişkin davalarda hâkimin çekilme kararı vermesi üzerine davalara bakacak mahkemenin usule aykırı şekilde belirlenmesi, mahkeme hâkiminin reddi talebinin gerekçesiz olarak reddedilmesi, reddedilen ve tarafsız olamayacağı yönünde görüş bildiren hâkim tarafından yargılama yapılması, yersiz çekilme kararları ve sonraki işlemlerin geciktirilmesiyle yargılamaların uzaması, hukukçu bilirkişiden görüş alınması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

Konusu: Başvuru, idari para cezalarına yapılan itirazların kabul edilmesine rağmen mahkemece vekâlet ücretine hükmedilmemesinin adil yargılanma hakkını ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.

4. AYM BB. No: 2013/6943

229

Konusu: Başvuru, şirket zararının tazmini istemiyle açılan sorumluluk davasının reddine karar verilmesine rağmen ilgili kanun maddesi hatalı yorumlanarak davada kendini vekile temsil ettiren davallılar lehine nispi yerine maktu vekâlet ücretine hükmedilmesiyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ve maddenin Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptal edilmesi gerektiği iddialarına ilişkindir.

5. AYM BB. No: 2013/7840

232

Konusu: Başvuru, işe iade davasında mahkemece tanıkların dinlenmemesi ve delillerin toplanmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

6. AYM BB. No: 2013/7909

233

Konusu: Başvuru; ticari sır olduğu düşüncesiyle mahkeme tarafından istenilen ithalat faturalarının gönderilmemesinden dolayı idari yaptırıma tabi tutulması nedeniyle özel hayata saygı hakkının, mahkemece delillerin hatalı değerlendirilerek ret kararı verilmesi ve ilamda aleyhine para cezasına hükmedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

7. AYM BB. No: 2013/8049 234

Konusu: *Başvuru; vekâlet sözleşmesinden kaynaklanan alacak davasında usul kurallarına aykırı işlemler tesis edilmesi, mahkeme ve Yargıtay kararlarının yetersiz gerekçeye dayanması, temyiz aşamasında duruşma talebi olmasına rağmen bu talebe ilişkin hiçbir değerlendirme yapılmaması, yargılamanın makul sürede sonuçlanmaması ve mevcut kanuni düzenlemeye rağmen bölge adliye mahkemelerinde istinaf incelemeleri henüz başlamadığı için kanun yolu denetiminde etkin bir hukuki koruma sağlanamaması nedenleriyle adil yargılanma ve üç dereceli yargılanma haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

8. AYM BB. No: 2013/8474 237

Konusu: *Başvuru, iş kazasından kaynaklanan alacak davasında, Yargıtay bozma kararı öncesi verilen gerekçeli kararın davalıya tebliğ edilmemesi ve bozma ilâmına karşı yapılan karar düzeltme talebinin işleme konulmaması nedenleriyle mahkemeye erişim hakkının; yargılama sırasında islah dilekçesi ile bilirkişi raporlarının tebliğ edilmemesi ve hükme esas alınan bilirkişi raporuna itiraz etme hakkı tanınmadan karar verilmesi nedenleriyle silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin; Mahkemenin usul ve kanuna aykırı uygulamaları nedeniyle tarafsız mahkemede yargılanma hakkının; dava sonucunu etkileyecek nitelikteki iddialarının Yargıtay kararında karşılanmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının; yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiaları hakkındadır.*

9. AYM BB. No: 2013/9572 238

Konusu: *Başvuru, tapu iptali ve tescil davasının reddine karar verilmesine rağmen davada kendini vekille temsil ettiren davalı lehine vekâlet ücretine hükmedilmemesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

10. AYM BB. No: 2014/3907 239

Konusu: *Başvuru, şartları oluşmasına rağmen yargılamanın yenilenmesi talebinin hatalı değerlendirme sonucu reddedilmesi ve dava değeri itibarıyla kesin nitelikteki karara karşı temyiz yoluna başvurulamaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği, parasal temyiz sınırı öngören Kanun hükmünün Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptal edilmesi gerektiği iddialarına ilişkindir.*

11. AYM BB. No: 2014/3996 240

Konusu: *Başvuru, boşanma davasında tanık beyanlarının hatalı değerlendirilmesi sonucunda adil olmayan karar verilmesi ve yeminli dinlenmesi gereken tanığın yeminsiz dinlenmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

12. AYM BB. No: 2014/16800 241

Konusu: *Başvuru, toplu iş sözleşmesine dayanan alacak davasının benzer iddialara dayalı olarak farklı mahkemede açılan bir davanın aksine aleyhe sonuçlanması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

13. AYM BB. No: 2014/18688 242

Konusu: *Başvuru, Tüketici Sorunları İl Hakem Heyeti kararının iptali talebiyle açılan davada yargılamanın duruşma yapılarak sözlü beyanda bulunma hakkı tanınmadan sonuçlandırılması nedeniyle aleni yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

14. AYM BB. No: 2015/14347 243

Konusu: *Başvuru, karar düzeltme isteği hakkında olumlu ya da olumsuz bir değerlendirme yapılmamış olması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 2. Gerekeçeli Karar Hakkı

15. AYM BB. No: 2013/5965 244

Konusu: *Başvuru; itirazın iptali davasında yetki itirazının gerekeçsiz reddedilmesi, bilirkişi incelemesi yaptırılmadan karar verilmesi, harcın ve vekâlet ücretinin hatalı hesaplanması ve kesin nitelikli kararda kanun yolunun açık olduğunun belirtilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

16. AYM BB. No: 2013/7194 245

Konusu: *Başvuru; müdahalenin meni ve tapu iptali tescil davasında delillerinin toplanmaması ve tanıkların dinlenmemesi nedeniyle silahların eşitliği ilkesinin, dava sonucunu etkileyecek nitelikteki iddiaların Yargıtay tarafından karşılanmaması nedeniyle de gerekeçeli karar hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

17. AYM BB. No: 2013/9084 246

Konusu: *Başvuru, manevi tazminat davasında verilen kararın bozulması sonrasında yapılan yargılamada delil durumunda değişiklik olmadığı hâlde hatalı değerlendirme sonucu adil karar verilmemesi, davalılardan biri hakkında bozma öncesinde verilen davanın reddi kararına yönelik temyiz taleplerinin incelenmemesi, temyiz mercii kararının gerekeçsiz olması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

18. AYM BB. No: 2014/1807 247

Konusu: *Başvuru, menfi tespit davasında usul ve kanuna aykırı karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının; esaslı iddiaların kararda tartışılmaması nedeniyle gerekeçeli karar hakkının; yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

19. AYM BB. No: 2014/6090 248

Konusu: *Başvuru; eser sözleşmesi kapsamında yüklenici aleyhine açılan tazminat davasında yargılamanın makul sürede tamamlanmaması, yerel mahkeme kararının gerekeçsinin çelişkili olması, Yargıtay kararının gerekeç içermemesi, temyiz incelemesinin duruşmalı yapılmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

20. AYM BB. No: 2014/12045 249

Konusu: *Başvuru; işçilik alacağından kaynaklanan tazminat davasında gerekeçeli kararın tebliğ edilmemesinden dolayı ayrıntılı temyiz nedenleri bildirilmeden hükmün Yargıtaya onanması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

21. AYM BB. No: 2014/13062251
Konusu: *Başvuru, karar sonucunu etkileyebilecek bir iddiaya ayrı ve açık yanıt verilmemesi nedeniyle gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 3. Makul Sürede Yargılanma Hakkı

22. AYM BB. No: 2013/4059251
Konusu: *Başvuru, kadastro davasının makul sürede bitirilememesi nedeniyle adil yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

23. AYM BB. No: 2013/5010 252
Konusu: *Başvuru 23/7/2003 tarihinde açılan alacak davası ile 1/8/2003 tarihinde açılan ve ilk açılan dava ile birleştirilerek görülen istirdat, tazminat ve akdin feshi davasına ilişkin yargılama sürecinin adil olmaması ve sürecin makul sürede sonuçlandırılmaması nedenleriyle adil yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

24. AYM BB. No: 2013/6992 253
Konusu: *Başvuru 27/2/2006 tarihinde açılan yargılamanın yenilenmesi talepli davanın makul sürede sonuçlanmadığı, yargılamanın usul ve yasaya aykırı yapıldığı nedenleriyle adil yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

25. AYM BB. No: 2013/6993 254
Konusu: *Başvuru, 21/6/2006 tarihinde Ankara 16. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan tazminat davasında düşük miktarlarda tazminata hükmedilmesi ve yargılamanın makul sürede sonuçlanmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

26. AYM BB. No: 2013/9058 255
Konusu: *Başvuru, kadastro davasının makul sürede bitirilememesi nedeniyle adil yargılanma ve mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

27. AYM BB. No: 2014/84 255
Konusu: *Başvuru; kamulaştırma bedelinin artırılması davasında mahkemenin mevzuat ve yerleşik içtihatlarla aykırı değerlendirme yaparak davanın açılmamış sayılmasına karar vermesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

28. AYM BB. No: 2019/3765 256
Konusu: *Başvuru bir bankaya el konulması sürecine ilişkin yargılama yönünden makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 4. Adli Yardım

29. AYM BB. No: 2013/5864 257

Konusu: *Başvuru, ilk derece mahkemesi olarak Yargıtay Hukuk Genel Kurulunda görülen tazminat davasında adli yardım talebinin reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 5. Maddi ve Manevî Varlığın Korunması ve Geliştirilmesi Hakkı

30. AYM BB. No: 2013/2513 258

Konusu: *Başvuru, konut yakınında bulunan baz istasyonunun sağlığı olumsuz etkilediği iddiasıyla açılan davanın reddedilmesi nedeniyle maddi ve manevi varlığın korunması ve geliştirilmesi hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 6. Bireysel Başvuru Yolu Kapalı Kararlar

31. AYM BB. No: 2014/3531 260

Konusu: *Başvuru, "Son Söz" isimli programında Yüksek Seçim Kurulu ilke kararına aykırı yayın yapılması nedeniyle televizyon kanalına yayın durdurma kararı verilmesinin eşitlik ilkesini ve basın özgürlüğünü ihlal ettiği iddialarına ilişkindir.*

32. AYM BB. No: 2012/620 260

Konusu: *Başvurucu, Spor Genel Müdürlüğü Merkez Ceza Kurulunca kendisine verilen disiplin cezasına karşı Spor Genel Müdürlüğü Tahkim Kurulu'na itiraz başvurusunda bulunduğunu ancak sonuç alamadığını belirterek, Anayasa'nın 36. maddesi ile tanımlanan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.*

33. AYM BB. No: 2013/1581 261

Konusu: *Başvurucu, idari yargıda görülmekte olan bir davada görev alan hâkimler hakkında yaptığı şikâyetin işleme konulmaması ve bu karar aleyhine yaptığı itirazlarının Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) tarafından reddedilmesi nedeniyle anayasal haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.*

§ 7. Bekletici Mesele

34. AYM BB. No: 2014/10717 262

Konusu: *Başvuru, ayıplı araç satımı nedeniyle açılan alacak davasında uyuşmazlıkla bağlantılı ceza davasının sonuçlanması beklenmeden karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 8. Deliller

35. AYM BB. No: 2014/2704 263

Konusu: *Başvuru, boşanma davasında hukuka aykırı yöntemlerle elde edilen delillere dayanılarak karar verilmesi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılanma hakkının; tanıkların dinlenmemesi nedeniyle silahların eşitliği ilkesinin; dava sonucunu etkileyecek nitelikteki iddiaların Mahkeme ve Yargıtay kararlarında cevaplandırılmaması nedeniyle de gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

§ 9. Bireysel Başvuru Hakkının Kötüye Kullanılması

36. AYM BB. No: 2014/510 265

Konusu: *Başvuru; tutukluluğun uzun sürmesi ve tutukluluk incelemesinde yaşanan eksiklikler nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının, hukuka aykırı delillere dayalı ve eksik inceleme sonucunda mahkûmiyete hükmedilmesi, tercümandan yararlanma talebinin reddedilmesi, derece mahkemelerinin kararlarının uygun biçimde gerçekleştirilmemesi ve yargılamanın uzun sürede sonuçlandırılması nedenleriyle makul sürede yargılanma hakkı da dâhil olmak üzere adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

37. AYM BB. No: 2015/3357 267

Konusu: *Başvuru, alacağın yargılama sırasında değer kaybına uğratılması nedeniyle mülkiyet hakkının; yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

§ 10. Davada Ehliyet

38. AYM BB. No: 2013/7006 267

Konusu: *Başvuru, tam yargı davası sırasında kısıtlı hâlde gelen başvurucuya atanan vasinin davaya icazet vermemesi nedeniyle davanın ehliyet yönünden reddedilmesinin adil yargılanma hakkını ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.*

39. AYM BB. No: 2014/12752 269

Konusu: *Başvuru; kamu kurum ve kuruluşları aleyhine verilmiş, ekonomik değere ilişkin ve icra edilebilir bir yargı kararının uzun süre icra edilmemesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkı ile mülkiyet hakkının ve eşitlik ilkesinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

40. AYM BB. No: 2014/19433 269

Konusu: *Başvuru; adli yargıda kamu görevlileri aleyhine açılan maddi ve manevi tazminat davasının husumet yokluğundan reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının, Mahkemece maddi ve manevi zararının tazmin edilmemesi nedeniyle maddi ve manevi varlığın korunması hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

§ 11. Hukukî Güvenlik-İçtihat Birliğinin Sağlanması

41. AYM BB. No: 2013/3540 270

Konusu: *Başvuru; aile konutu olan taşınmazın, eşlerden biri tarafından diğer eşin rızası olmadan ipotek edilmesi üzerine açılan ipotegin iptali davasında hatalı değerlendirme sonucu benzer davalarda verilen kararların aksi yönde adil olmayan karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

42. AYM BB. No: 2013/2651 271

Konusu: *Başvuru, iş akdinin geçerli bir nedene dayanmaksızın feshi üzerine feshin geçersizliğinin tespiti ve işe iade istemiyle açılan davalarda verilen davanın kabulüne ilişkin hükümlerin Yargıtay ilgili dairesince ortadan kaldırılarak davanın reddine karar verilmesi, dairenin ilk derece mahkemesinin yerine geçerek nihai kararı vermesi, benzer davalarda davanın kabulüne ilişkin kararların Yargıtayın farklı dairelerinde onanmasına rağmen, başvuruçularca açılan davaların reddedilmesi nedenleriyle adil yargılanma, çalışma ve sosyal güvenlik hakları ile eşitlik ilkesinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

43. AYM BB. No: 2014/952 273

Konusu: *Başvuru, haklı ve geçerli bir neden olmaksızın iş akdinin sonlandırılması nedeniyle açılan işe iade davasında, Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin toplu iş sözleşmesi ve mevzuat hükümlerine aykırı değerlendirme yaparak benzer davalarda başka Yargıtay Dairesi tarafından verilen kararlar çelişir biçimde davayı reddetmesi nedeniyle eşitlik ilkesi, adil yargılanma hakkı, çalışma hakkı ve sözleşmeden yararlanma ilkesinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

44. AYM BB. No: 2015/1699 275

Konusu: *Başvuru, aynı maddi olaya ilişkin açılan davaların ilgili ve yeterli bir gerekçe gösterilmeden farklı şekilde sonuçlandırılması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 12. İcra Hukuku

45. AYM BB. No: 2014/19289276

Konusu: *Başvuru, icra emrinin iptali talebiyle yapılan şikâyet başvurusunda icra hukuk mahkemesince şikâyet dilekçesi karşı tarafa tebliğ edilmeden dosya üzerinden karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

46. AYM BB. No: 2014/6577 278

Konusu: *Başvuru, alacağın tahsili amacıyla borçlu aleyhine başlatılan icra takibi sırasında borçluya ait taşınmazların satışından elde edilen bedelin, yaklaşık dokuz yıl süren sıra cetvelinin kesinleşmesi sürecinde nemalandırılmamış olması nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

47. AYM BB. No: 2014/1382..... 279

Konusu: *Başvuru, icra mahkemesine yapılan şikâyet hakkında usul ve kanuna aykırı karar verilmesi ve temyiz talebinin süre yönünden reddedilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

48. AYM BB. No: 2013/9355 280

Konusu: Başvuru, satın alınan malın ayıplı olması nedeniyle 2/10/2009 tarihinde açılan davanın makul sürede sonuçlanmaması ve yargılama sonunda hükmedilen kararın icra edilmemesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlali iddiasına ilişkindir.

49. AYM BB. No: 2013/8524 280

Konusu: Başvuru, kambiyo senetlerine mahsus haciz yoluyla yapılan icra takibine yönelik yetki itirazında açık kanun hükmünün uygulanmaması nedeniyle adil yargılanma hakkının, ileri sürülen iddia ve itirazların Yargıtay kararlarında karşılanmaması nedeniyle de gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

50. AYM BB. No: 2013/7139 281

Konusu: Başvuru, belediyeden işçilik alacaklarının tahsil edilememesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

51. AYM BB. No: 2015/18872 282

Konusu: Başvuru, aile konutu niteliğindeki taşınmazın icra vasıtasıyla satış nedeniyle aile hayatına saygı hakkının; açılan ihalenin feshi davasının reddedilmesi ve ihale bedelinin %10'u oranında para cezasının Hazineye irat kaydına karar verilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

Ş 13. İddia ve Savunmanın Değiştirilmesi ve Genişletilmesi Yasağı

52. AYM BB. No: 2014/11572 283

Konusu: Başvuru işe iade davasında savunmanın genişletilmesi yasağının dikkate alınmaması ve hukuk kurallarının uygulanmasında hataya düşülerek adil olmayan karar verilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

Ş 14. İhtiyatî Tedbir-İhtiyatî Haciz

53. AYM BB. No: 2014/20179 284

Konusu: Başvuru; trafik kazası nedeniyle ortaya çıkan maddi ve manevi zararın tazmini talebiyle açılan davada yargılamanın uzun süredir devam etmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının, ihtiyatî tedbir talebinin kabul edilmemesi nedeniyle de mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

54. AYM BB. No: 2014/9701 285

Konusu: Başvuru, destekten yoksun kalma nedeniyle açılan tazminat davasında yargılamanın uzun süredir devam etmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının, davalının mal varlığına ihtiyatî tedbir konulmasına ilişkin talebin Mahkemeye reddedilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

55. AYM BB. No: 2013/9748 286

Konusu: Başvuru, ihtiyatî haciz kararına yapılan itirazda, taraflar dinlenmeden karar verilmesi nedeniyle aleni yargılanma hakkının; delillerin hatalı değerlendirilerek usul

ve kanuna aykırı karar verilmesi nedeniyle de adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiaları hakkındadır.

56. AYM BB. No: 2014/17196 287

Konusu: *Başvuru; ihtiyati haciz kararı verilmesi ve bu ihtiyati haczin uzun süredir devam etmesi nedenleriyle mülkiyet hakkının, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

§ 15. Mahkemeye Erişim Hakkı

57. AYM BB. No: 2014/19638..... 288

Konusu: *Başvurucu; Mahkemenin kararda belirttiği süreye göre temyiz talebinde bulunduğu, ayrıca kararın adli tatil süresi içinde kendisine tebliğ edildiğini, bu nedenle sürenin işlemeyeceğini, buna rağmen Yargıtay tarafından dilekçenin reddine karar verilerek temyiz hakkının elinden alındığı iddia etmiştir.*

58. AYM BB. No: 2014/15887 289

Konusu: *Başvuru; taşınmaza kamulaştırma usulüne uyulmadan el atılması, kamu kurum ve kuruluşları aleyhine verilmiş, ekonomik değere ilişkin ve icra edilebilir bir yargı kararının uzun süre icra edilmemesi nedenleriyle mahkemeye erişim hakkı, mülkiyet hakkı ve etkili başvuru hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

59. AYM BB. No: 2014/15206 290

Konusu: *Başvuru, karar düzeltme talebinin süre yönünden reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

60. AYM BB. No: 2014/8282 291

Konusu: *Başvuru, temyiz itirazlarının Yargıtayca incelenmemesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir (usûlî müktesep hak).*

61. AYM BB. No: 2014/6042 292

Konusu: *Başvuru, yol çalışması sırasında ihtiyaç duyulan micirin elde edilmesi amacıyla micir ocağında gerçekleştirilen patlamalar sonucu taşınmazın hasar görmesi sebebiyle hükmedilen tazminatın yetersiz görülmesi nedeniyle mülkiyet hakkının; davalı lehine vekâlet ücretine hükmedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlali iddiasına ilişkindir.*

62. AYM BB. No: 2017/36736 292

Konusu: *Başvuru; yargılama aşamasında yürürlüğe giren kanun hükmünün aleyhe sonuç doğuracak şekilde uygulanması nedeniyle mülkiyet hakkının, lehe nispi vekalet ücreti yerine maktu vekalet ücretine hükmedilmesi nedeniyle de mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

63. AYM BB. No: 2015/2909 293

Konusu: *Başvuru, idari yargıda görülen uyumsuzlukta müdahilin davaya etkili katılımının sağlanmaması ve asıl taraf olmaksızın müdahilin kanun yollarına başvuramayacağı gerekçesiyle temyiz talebinin incelenmeksizin reddedilmesi nedenleriyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 16. Mülkiyet Hakkı

64. AYM BB. No: 2014/11382 295

Konusu: *Başvuru, yönetim ve denetimine el konulan şirketin mal varlığının satışından elde edilen gelirden hisse sahibi ortağa pay verilmemesi nedeniyle mülkiyet hakkının; idari yargıda açılan tam yargı davasının uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

§ 17. Özel Hayata Saygı Hakkı

65. AYM BB. No: 2013/4825 296

Konusu: *Başvuru, özel bir şirket bünyesinde çalışan başvuru sahiplerinin mahremiyete ilişkin yazışmalar içeren kurumsal e-posta hesaplarının işveren tarafından incelenmesi ve bu yazışmaların işe iade davasında delil olarak kullanılması nedenleriyle özel hayata saygı ve haberleşmenin gizliliği haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

§ 18. Hâkimin Reddi

66. AYM BB. No: 2013/3985 297

Konusu: *Başvuru, hâkimin ret isteminin reddine ilişkin karar verilmesi nedeniyle tarafsız ve bağımsız mahkemede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

67. AYM BB. No: 2013/9100 298

Konusu: *Başvuru, işçi alacağı davasında, mahkemenin delilleri toplamadan hatalı ve eksik inceleme yaparak karar vermesi nedeniyle adil yargılanma hakkının, reddi hâkim talebinin aynı hâkim tarafından değerlendirilmesi nedeniyle bağımsız ve tarafsız mahkemede yargılanma hakkının; Yargıtay ilamında hâkimin reddi talebi ile ilgili iddialara cevap verilmemesi nedeniyle de gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiaları hakkındadır.*

68. AYM BB. No: 2014/13046 300

Konusu: *Başvuru, eser sözleşmesinden kaynaklanan alacak davasında; usul ve kanuna aykırı karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının; esaslı iddiaların kararda tartışılmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının; duruşma hâkiminin yargılama sırasındaki tavırları nedeniyle tarafsız mahkemede yargılanma hakkının; yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

§19. Silahların Eşitliği İlkesi

69. AYM BB. No: 2014/20295 300

Konusu: *Başvuru, hizmet tespiti davasında kanun, usul ve yerleşik içtihatlarla aykırı karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının; esaslı iddiaların Mahkeme ve Yargıtay kararlarında cevaplandırılmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının;*

tanık dinlenmemesi nedeniyle silahların eşitliği ilkesinin, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

70. AYM BB. No: 2014/20036 301

Konusu: *Başvuru; kamu kurumundan alacağıın tahsil edilememesi ve İcra Hukuk Mahkemesinde yapılan şikâyet incelemesinde savunma hakkının kısıtlanması ile duruşmasız karar verilmesi nedenleriyle mülkiyet ve adil yargılanma haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

71. AYM BB. No: 2014/16471 302

Konusu: *Başvuru, tüketici hakem heyeti kararının iptali için açılan davada uyuşmazlığa konu sözleşme örneğinin getirtilip incelenmesi talebi kabul edilmeyerek aleyhe karar verilmesi nedeniyle silahların eşitliği ilkesinin ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

72. AYM BB. No: 2014/15060 303

Konusu: *Başvuru, Danıştay tetkik hâkimi görüşünün tarafına bildirilmemesi nedeniyle savunma hakkı ve silahların eşitliği ilkesinin; yargılama işlemlerinin uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

73. AYM BB. No: 2014/4575 304

Konusu: *Başvuru, işçilik alacağıından kaynaklanan tazminat davasında, ispat külfetinin yanlış tarafa yükletilmesi nedeniyle silahların eşitliği ilkesinin ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 20. İnsan Hakları Tazminat Komisyonu

74. AYM BB. No: 2014/2980 305

Konusu: *Başvuru, İnsan Hakları Tazminat Komisyonu (Komisyon) tarafından verilen tazminatın düşük olması, Mahkeme ve Komisyon kararlarında vekâlet ücretine hükmedilmemesi, Komisyonun toplanma usulünün Kanuna aykırı olması, Komisyonda hakim ve savcıların görev alması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiaları ile 9/1/2013 tarihli ve 6384 sayılı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanun'un 4. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasına ilişkindir.*

75. AYM BB. No: 2017/16934 306

Konusu: *Başvurucu, yargılamanın makul sürede sonuçlandırılmadığını belirterek adil yargılanma hakkının; uzun süren yargılama nedeniyle etkili başvuru hakkının, masumiyet karinesinin, eşitlik ilkesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.*

§ 21. Tebligat-Süreler

76. AYM BB. No: 2013/9085 307

Konusu: *Başvuru; icra mahkemesine yapılan şikâyette cevap dilekçesi ve duruşma gününün tebliğ edilmemesi, icra ve mahkeme dosyasının onaylı suretlerinin verilmemesi*

suretiyle dosyadaki bilgi ve belgelere ulaşılamaması nedeniyle çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği ilkelerinin (...) ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

77. AYM BB. No: 2014/2831 309

Konusu: Başvuru, temiz talebinin süre yönünden reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

§ 22. Kanun Yoluna Başvurusu Süresi Hakkında Özel Durumlar

78. AYM BB. No: 2016/14222311

Konusu: Başvuru, temiz talebinin süre yönünden reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

79. AYM BB. No: 2014/819 312

Konusu: Başvurucu, Mahkemenin gerekçeli kararında belirtilen temiz süresi içinde Yargıtaya başvurduğunu ancak Yargıtayın gerekçeli kararda gösterilen süre yerine Kanun'da öngörülen temiz süresini dikkate alarak temiz istemini reddettiğini, Mahkemenin belirttiği süreye güvenerek hareket ettiğini, genel hükümlere göre on beş günlük temiz süresinin uygulanması gerektiğini belirtmiştir.

80. AYM BB. No: 2014/4987 313

Konusu: Başvuru, mahkeme kararında gösterilen temiz süresi içinde yapılan temiz başvurusunun süre yönünden reddedilmesiyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

81. AYM BB. No: 2014/638 315

Konusu: Başvuru, vekille takip edilen davada gerekçeli kararın vekil yerine asile tebliğ edilmesi ve bu tebliğ tarihi dikkate alınarak temiz isteminin süre yönünden reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

§ 23. Usûlî Müktesep Hak

82. AYM BB. No: 2013/5009316

Konusu: Başvuru; Kadıköy 2. Asliye Ticaret Mahkemesinde görülen menfi tespit davasında verilen kararın usul yönünden bozulması sonrasında yapılan yargılamada, Mahkemece bozma ilamına uyulmasına rağmen bozma kapsamı dışına çıkılarak karar verilmesi, verilen ikinci kararın eksik inceleme ve hatalı değerlendirme dayanması, ikinci kararın temyizi üzerine birleşen dosya yönünden temiz incelemesi yapılmadan kararın bütün olarak onanması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

83. AYM BB. No: 2014/8282317

Konusu: Başvuru, temiz itirazlarının Yargıtayca incelenmemesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

§ 24. Vekâlet ücreti

84. AYM BB. No: 2014/19583 **318**

Konusu: *Başvuru, maddi ve manevi tazminat istemiyle açılan davada tazminat tutarının başvuruçunun müterâfik kusuru dikkate alınmak suretiyle belirlenmesi ve aleyhe yüksek tutarda nispi vekâlet ücretine hükmedilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

85. AYM BB. No: 2014/12885 **319**

Konusu: *Başvuru; kamu kurum ve kuruluşları aleyhine verilmiş, ekonomik değere ilişkin ve icra edilebilir bir yargı kararının uzun süre icra edilmemesi, taşınmaza düşük bedel belirlenmesi, belirlenen bedele işletilen yasal faizin gerçek zarar karşılama, yargılama masraflarına karar tarihinden itibaren faiz işletilmesinin adil olmaması ve dava vekâlet ücretine maktu olarak hükmedilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkı ile mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

86. AYM BB. No: 2014/11784 **320**

Konusu: *Başvuru, işçi ve işveren ilişkisinden kaynaklanan alacak davası sonunda aleyhe ayrı ayrı vekâlet ücretine hükmedilmesi, bilirkişi raporuna itirazın dikkate alınmaması ve yargılamanın makul sürede sonuçlanmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

87. AYM BB. No: 2014/1347 **321**

Konusu: *Başvuru; bir kamu iktisadi teşebbüsünde avukat olarak çalışan başvuruçunun emekli olmadan önceki dönemde kurumu temsilen sonuçlandırdığı davalarda kurum lehine hükmedilen vekâlet ücretlerinin, kamu avukatı-serbest çalışan avukat ayrımı yapılmadan tamamının ödenmesinin meşru beklenti oluşturmamasına karşın ödenmemesi ve söz konusu vekâlet ücreti alacaklarının tahsiline ilişkin idari ve yargısal süreçlerden bir sonuç alınamaması nedeniyle mülkiyet hakkının; yargılamanın makul bir sürede sonuçlanmaması nedeniyle de adil yargılanma hakkının ihlali iddialarına ilişkindir.*

88. AYM BB. No: 2013/6943 **322**

Konusu: *Başvuru, şirket zararının tazmini istemiyle açılan sorumluluk davasının reddine karar verilmesine rağmen ilgili kanun maddesi hatalı yorumlanarak davada kendini vekille temsil ettiren davalılar lehine nispi yerine maktu vekâlet ücretine hükmedilmesiyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ve maddenin Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptal edilmesi gerektiği iddialarına ilişkindir.*

89. AYM BB. No: 2013/6216 **323**

Konusu: *Başvuru, idari para cezalarına yapılan itirazların kabul edilmesine rağmen mahkemece vekâlet ücretine hükmedilmemesinin adil yargılanma hakkını ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.*

§ 25. Kanun Yolu-Yargı Kolu

90. AYM BB. No: 2015/6777 324

Konusu: Başvuru, görevli olmayan yargı kolundaki mahkemede yargılama yapılması nedeniyle kanuni hâkim güvencesinin; yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

91. AYM BB. No: 2014/12045 325

Konusu: Başvuru; işçilik alacağından kaynaklanan tazminat davasında gerçekçi kararın tebliğ edilmemesinden dolayı ayrıntılı temyiz nedenleri bildirilmeden hükmün Yargıtayca onanması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

92. AYM BB. No: 2014/1836 326

Konusu: Başvuru, inançlı temlik nedeniyle açılan tapu iptali ve tescil davasında, mahkeme ve Yargıtay kararlarında davanın sonucunu etkileyecek esaslı iddiaların karşılanmaması, duruşmasız temyiz incelemesi yapılması, Yargıtay onama ilamına karşı karar düzeltme yolu açık olduğu hâlde ilamda kanun yolunun gösterilmemesi, karar düzeltme incelemesi sonucu farklı gerekçe ile verilen yeni bozma kararına karşı karar düzeltme hakkının tanınmaması, mevzuat ve hakkaniyete aykırı değerlendirme yapılarak karar verilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

§ 26. Yargılamanın Yenilenmesi

93. AYM BB. No: 2014/3907 327

Konusu: Başvuru, şartları oluşmasına rağmen yargılamanın yenilenmesi talebinin hatalı değerlendirme sonucu reddedilmesi ve dava değeri itibarıyla kesin nitelikteki karara karşı temyiz yoluna başvurulamaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği, parasal temyiz sınırı öngören Kanun hükmünün Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptal edilmesi gerektiği iddialarına ilişkindir.

94. AYM BB. No: 2014/2565 329

Konusu: Başvuru, hukuka aykırı değerlendirme yapılarak yargılamanın yenilenmesi talebinin reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

95. AYM BB. No: 2013/7920 330

Konusu: Başvuru, evliliğin nispi butlana bağlı fesih talebiyle 1982 yılında açılan bir davaya ilişkin yargılamanın yenilenmesi talebinin reddedilmesi nedeniyle özel hayata saygı hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

§ 27. Yemin

96. AYM BB. No: 2014/18601 331

Konusu: *Başvuru, itirazın iptali davasında yemin teklif edilen davalının yemin için davet edildiği günde mahkemede hazır olmadığı ve teklif edilen yemini eda etmekten kaçındığı hâlde bu durumun dikkate alınmayarak davanın reddine karar verilmesi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

97. AYM BB. No: 2014/12324..... 332

§ 28. Zamanaşımı

98. AYM BB. No: 2014/6673 333

Konusu: *Başvuru, tapu siciline güvenilerek satın alınan taşınmazın kadastro çalışması sonucu Hazine adına tespit ve tescili sebebiyle uğranılan zararın tazmin edilmesi istemiyle açılan davanın zamanaşımı gerekçesiyle reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

99. AYM BB. No: 2013/8502 335

Konusu: *Başvuru, haksız fiil nedenine dayalı tazminat davasında mahkemenin zaman aşımından dolayı davayı reddetmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

100. AYM BB. No: 2015/10626 336

Konusu: *Başvuru, iş kazasından kaynaklanan tazminat davasında dava değerinin atırılan kısmı yönünden davanın zamanaşımından reddi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının; yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

♦ BİREYSEL BAŞVURUYA KONU OLAN HAKLAR..... 339